

[Per Hækkerup.]

portudvikling har været i indeværende års første, andet og tredje kvartal, ja, så er forholdet det, at eksporten i denne periode har været stadig stigende sammenlignet med tilsvarende perioder i 1966; og hvis man ganske særlig ser på industrieksporten, det, vi kalder den egentlige industrieksport, ja, så er tallene således — stadig sammenlignet med den tilsvarende periode i 1966 — at den egentlige industrieksport i første kvartal lå 6 pct. højere, i andet kvartal 9 pct. højere og i tredje kvartal 14 pct. højere. Det kan dog vist ikke siges at være bevis for, at der herhjemme har været ført en erhvervsfjendtlig politik.

Jeg kunne også have lyst til at gå ind på det, som er sagt i diskussionen om vor forringede konkurrenceevne, og her er det naturligvis korrekt, at generelt set er det løn, indkomst og andre omkostningselementer, der målt med andre landes tilsvarende stigninger i lønninger og priser bliver afgørende for vor konkurrenceevne.

Hr. Haunstrup Clemmensen spurgte, hvad man gør heroverfor, og spurgte specielt statsministeren — men det svarer statsministeren selvfølgelig på — hvordan det forholdt sig med indkomststigningerne og forholdet mellem indkomststigninger og produktionsstigninger. Det er jo så simpel botanik, havde jeg nær sagt, at selv hr. Haunstrup Clemmensen og jeg kan forstå det, at hvis indkomststigningerne i samfundet bliver større end produktionsstigningerne, betyder det naturligvis ikke — medmindre man spiser af kapitalen — at realindkomsterne stiger mere, end produktionsstigningen muliggør. Er indkomststigningerne større, ja, så er det klart, at det medfører, at priserne på varerne bliver højere, indtil en tilpasning er skabt. Der kræves ikke megen viden om nationaløkonomiske forhold for at erkende, at sådan må det i det lange løb være, og derfor bliver det naturligvis vort indkomstniveau i forhold til andre landes indkomstniveau, der på lang sigt både bestemmer konkurrencevilkårene

og er bestemt af konkurrencevilkårene, og hvis man dér ser på, hvorledes udviklingen har været, så har vi i en meget lang årrække haft en indkomstudvikling i Danmark, der lå bag efter indkomstudviklingen i de lande, vi først og fremmest afsætter til og konkurrerer med, medens vi i de seneste år har haft en indkomstudvikling, der har ligget noget højere i hvert fald end den gennemsnitlige indkomstudvikling i disse lande. Jeg siger med vilje indkomstudvikling, for det er nemlig ikke bare lønhøjden, det er også alle øvrige borgeres indkomst, der bliver afgørende for omkostningsniveauet herhjemme. Og jeg siger bevidst indkomstniveauet og ikke lønniveauet, for så snart man kommer til problemet om, på hvilken måde man skal søge at klare det, man kalder vor konkurrenceevne i forhold til udlandet, så er det, man fra borgerligt hold altid peger på, at arbejds lønningerne må holdes nede, at vi skal sørge for, at lønstigningen ikke bliver større, end at den kan betales af produktionsstigningen. Men vi ved jo, at i et samfund som vort, hvor indkomstdannelsen overvejende er overladt til de såkaldte frie kræfters spil, sker i en liberal prismekanisme, drejer det sig ikke bare om lønarbejdernes indkomster, ikke bare om funktionærernes indkomster, men også om de selvstændige erhvervsdrivendes indkomster, og det har jo ikke hidtil været muligt i Danmark at få formuleret og fastholdt en indkomstpolitik, som kunne sikre os, at virkningerne af indkomststigninger, der som regel vil være uheldige for vor konkurrenceevne, kan undgås ved en fast indkomstpolitik, og det har heller ikke været muligt for de borgerlige partier at pege på, hvorledes man kunne føre en sådan fast indkomstpolitik. Jeg tror ikke, man kan det, hvis man i øvrigt i det store og hele vil opretholde en liberal prisdannelse både for færdigvarer og for produktionsfaktorerne. Jeg tror ikke på, at den menneskelige natur er så vel udviklet i moralsk henseende, at den afholder sig fra